

sheriayamungu.org

Kiambatisho 5g: Kazi na Sabato — Kukabiliana na Changamoto za Ulimwengu wa Leo

Ukurasa huu ni sehemu ya mfululizo kuhusu amri ya 4: Sabato:

1. Kiambatisho 5a: Sabato na Siku ya Kwenda Kanisani, Mambo Mawili Tofauti
2. Kiambatisho 5b: Jinsi ya Kuishika Sabato Katika Nyakati za Kisasa
3. Kiambatisho 5c: Kutumia Kanuni za Sabato Katika Maisha ya Kila Siku
4. Kiambatisho 5d: Chakula Katika Sabato — Mwongozo wa Kivitendo
5. Kiambatisho 5e: Usafiri Katika Sabato
6. Kiambatisho 5f: Teknolojia na Burudani Katika Sabato
7. Kiambatisho 5g: Kazi na Sabato — Kukabiliana na Changamoto za Ulimwengu wa Leo (Ukurasa huu).

Kwa Nini Kazi Ndiyo Changamoto Kubwa Zaidi

Kwa waumini wengi, kikwazo kikubwa zaidi cha kuishika Sabato ni ajira. Mambo yanayohusu chakula, usafiri, na teknolojia yanaweza kurekebishwa kwa kufanya maandalizi, lakini majukumu ya kazi yanagusa kiini cha riziki na utambulisho wa mtu. Katika Israeli ya kale, hili halikuwa tatizo mara nyingi kwa sababu taifa lote liliacha kazi kwa ajili ya Sabato; kwa kawaida biashara, mahakama, na masoko vilifungwa. Uvunjaji wa Sabato katika jamii nzima haukuwa jambo la kawaida na mara nyingi ulihusiana na vipindi vya uasi wa taifa au uhamisho (tazama Nehemia 13:15-22). Hata hivyo, leo wengi wetu tunaishi katika jamii ambamo siku ya saba ni siku ya kawaida

ya kazi, jambo linaloifanya hii kuwa amri ngumu zaidi kuliko nyingine zote kuitekeleza.

Kutoka Kwenye Kanuni Hadi Utekelezaji

Katika mfululizo huu wote tumesisitiza kwamba amri ya Sabato ni sehemu ya Sheria ya Mungu iliyo takatifu na ya milele, si kanuni inayojitegemea. Kanuni zilezile za maandalizi, utakatifu, na ulazima zinatumika hapa, lakini hapa uzito wa maamuzi ni mkubwa zaidi. Kuchagua kuishika Sabato kunaweza kuathiri mapato, mwelekeo wa taaluma, au mifumo ya biashara. Hata hivyo, Maandiko huonyesha daima kwamba kuishika Sabato ni jaribio la uaminifu na la kutumaini kwamba Mungu atatupatia mahitaji yetu — **fursa ya kila wiki ya kuonyesha tunampa nani utii wetu wa juu kabisa**.

Hali Nne za Kawaida za Kazi

Katika makala hii tutachunguza makundi manne makuu ambamo migongano inayohusu Sabato hutokea:

1. **Ajira ya Kawaida** — kumfanyia mtu mwingine kazi katika biashara ya rejareja, uzalishaji wa bidhaa, au kazi zinazofanana.
2. **Kujiajiri** — kuendesha duka lako mwenyewe au biashara ya nyumbani.
3. **Watoa Huduma za Dharura na Huduma za Afya** — polisi, wazimamoto, madaktari, wauguzi, walezi, na majukumu yanayofanana.
4. **Huduma ya Kijeshi** — utumishi wa kijeshi wa kulazimishwa na ule wa kitaaluma.

Kila hali inahitaji utambuzi, maandalizi, na ujasiri, lakini msingi wa kibiblia ni uleule: “Fanya kazi kwa siku sita na utimize kazi zako zote, lakini siku ya saba ni Sabato ya BWANA, Mungu wako” (Kutoka 20:9-10).

Ajira ya Kawaida

Kwa waumini walio katika ajira ya kawaida — biashara ya rejareja, uzalishaji wa bidhaa, sekta za huduma, au kazi zinazofanana — changamoto kubwa zaidi ni

kwamba **ratiba za kazi kwa kawaida hupangwa na mtu mwingine**. Katika Israeli ya kale tatizo hili karibu halikuwepo kwa sababu taifa lote liliishika Sabato, lakini katika uchumi wa kisasa Jumamosi mara nyingi ni siku yenye shughuli nyingi zaidi za kazi. Hatua ya kwanza kwako unayeishika Sabato ni **kuweka wazi msimamo wako mapema** na kufanya kila linalowezekana kuipanga wiki yako ya kazi kwa kuzingatia Sabato.

Ikiwa unatafuta kazi mpya, taja kwamba unaishika Sabato wakati wa mahojiano badala ya kutaja hilo katika wasifu wako wa kazi. Hilo linazuia kuondolewa katika mchakato wa uteuzi kabla hujapata nafasi ya kueleza msimamo wako, na pia linakupa nafasi ya kusisitiza utayari wako wa kufanya kazi siku nyingine. **Waajiri wengi huwathamini wafanyakazi walio tayari kufanya kazi Jumapili au zamu zisizopendwa sana ili wapate kutofanya kazi Jumamosi.** Ikiwa tayari umeajiriwa, omba kwa heshima upewe ruhusa ya kutofanya kazi katika saa za Sabato, ukijitolea kurekebisha ratiba yako, kufanya kazi siku za sikukuu, au kufidia saa hizo katika siku nyingine.

Zungumza na mwajiri wako kwa **uaminifu na unyenyekevu, lakini pia kwa uthabiti**. Sabato si suala la chaguo binafsi bali ni amri. Waajiri wana uwezekano mkubwa zaidi wa kulikubali ombi lililo wazi na lenye heshima kuliko ombi lisiloeleweka au linalotolewa kwa kusitasita. Kumbuka kwamba kufanya maandalizi katika siku za wiki ni jukumu lako — kamilisha miradi kabla ya wakati, acha eneo lako la kazi likiwa katika mpangilio mzuri, na uhakikishe kwamba kutokuwepo kwako siku ya Sabato hakuwabebeshi wafanyakazi wenzako mzigo usio wa lazima. Kwa kuonyesha uadilifu na kutegemeka, unaimarisha hoja yako na kuonyesha kwamba kuishika Sabato humfanya mtu kuwa mfanyakazi bora zaidi — hakumzuii kuwa hivyo.

Ikiwa mwajiri wako anakataa kabisa kurekebisha ratiba yako, tafakari chaguo ulizo nazo kwa maombi. Baadhi ya watu wanaoishika Sabato wamekubali kupunguziwa mishahara, wamehamia idara nyingine, au hata wamebadili taaluma ili kutii amri ya Mungu. Ingawa maamuzi hayo ni magumu, Sabato imekusudiwa kuwa jaribio la imani la kila wiki, ukitumaini kwamba **riziki anazotoa Mungu ni kubwa kuliko kile unachopoteza kwa kumtii.**

Kujiajiri

Kwa wale wanaojiajiri — wanaoendesha biashara ya nyumbani, wanaotoa huduma kwa kujitegemea, au wanaoendesha duka — jaribio la Sabato lina sura tofauti lakini ni halisi vilevile. Badala ya mwajiri kukupangia saa zako za kazi, unazipanga mwenyewe, jambo linalomaanisha kwamba ni lazima **ufunge biashara kwa makusudi** katika saa hizo takatifu. Katika Israeli ya kale, wafanyabiashara waliojaribu kuuza siku ya Sabato walikemewa (Nehemia 13:15-22). Kanuni hiyo bado inatumika leo: hata kama wateja wanatarajia kupata huduma zako mwishoni mwa wiki, Mungu anatarajia **uitakase siku ya saba**.

Ikiwa unapanga kuanzisha biashara, tafakari kwa makini jinsi itakavyoathiri uwezo wako wa kuishika Sabato. Baadhi ya sekta huruhusu kufunga biashara kwa urahisi siku ya saba; nyingine hutegemea mauzo ya mwisho wa wiki au muda uliowekwa wa kukamilisha kazi. **Chagua biashara inayokuwezesha wewe na wafanyakazi wako kuishika Sabato bila kufanya kazi.** Tangu mwanzo, jumuisha kufunga biashara siku ya Sabato katika mpango wako wa biashara na katika taarifa unazowapa wateja. Kwa kuweka wazi mapema kile wanachoweza kutarajia, unawazoesha wateja wako kuheshimu mipaka yako.

Ikiwa biashara yako tayari inaendeshwa siku ya Sabato, ni lazima ufanye mabadiliko yanayohitajika ili biashara yako ifungwe katika siku hiyo takatifu — hata kama itakugharimu mapato. Maandiko yanaonya kwamba kufaidika na kazi inayofanywa siku ya Sabato kunadhoofisha utii kwa kiwango kilekile cha kufanya kazi hiyo mwenyewe. Ubia unaweza kulifanya suala hili kuwa tata zaidi: hata kama mbia asiyeamini ndiye anayeendesha biashara siku ya Sabato, **wewe bado unafaidika na kazi hiyo**, na Mungu hakubali mpangilio huo. Ili kumheshimu Mungu, ni lazima mtu anayeishika Sabato ajiondoe katika mfumo wowote ambao mapato yake yanategemea kazi inayofanywa siku ya Sabato.

Ingawa maamuzi haya yanaweza kuwa na gharama kubwa, pia yanatoa ushuhuda wenye nguvu. Wateja na wafanyakazi wenzako wataona uadilifu wako na jinsi unavyodumu katika msimamo wako. Kwa kufunga biashara yako siku ya Sabato, unatangaza kwa matendo yako kwamba tumaini lako kuu liko katika riziki anazotoa Mungu badala ya uzalishaji usiokoma.

Watoa Huduma za Dharura na Huduma za Afya

Kuna dhana potofu iliyoenea kwamba kufanya kazi ya kutoa huduma za dharura au katika fani inayohusiana na afya kunaruhusiwa moja kwa moja siku ya Sabato. Wazo hili kwa kawaida hutokana na ukweli kwamba **Yesu aliwaponya watu siku ya Sabato** (tazama Mathayo 12:9-13; Marko 3:1-5; Luka 13:10-17). Hata hivyo, uchunguzi wa kina zaidi unaonyesha kwamba Yesu hakuondoka nyumbani kwake siku ya Sabato **akiwa na nia ya kuendesha "kliniki ya uponyaji."** Uponyaji wake ulikuwa matendo ya huruma aliyoyatenda bila kuyapanga, si utaratibu wa kitaaluma wa kazi zilizopangiwa ratiba. Hakujawahi kuwa na tukio la **Yesu kulipwa kwa uponyaji**. Mfano wake unatufundisha kuwasaidia wenye uhitaji wa kweli hata siku ya Sabato, lakini haufuti amri ya nne wala kuzipa huduma za afya na kazi za dharura msamaha wa kudumu.

Katika ulimwengu wetu wa kisasa, ni nadra kuwe na upungufu wa wafanyakazi wasioishika Sabato walio tayari kufanya kazi hizi. Hospitali, kliniki, na huduma za dharura hufanya kazi saa 24 kwa siku, siku 7 kwa wiki, zikiwa na wafanyakazi ambao kwa kiasi kikubwa hawaishiki Sabato. Wingi huu **huondoa uhalali wa mtoto wa Mungu kukubali kazi akijua kwamba inamlazimu kufanya kazi mara kwa mara siku ya Sabato.** Ingawa huenda ikaonekana kuwa kazi ya heshima, hakuna taaluma — hata ile inayolenga kuwasaidia watu — iliyo juu ya amri ya Mungu ya kupumzika siku ya saba. **Hatuwezi kudai,** "Kuwahudumia watu ni muhimu zaidi kwa Mungu kuliko kuishika Sheria yake," wakati Mungu mwenyewe ametufafanulia utakatifu na pumziko.

Hii haimaanishi kwamba mtu anayeishika Sabato hawezi kamwe kuchukua hatua kuokoa uhai au kupunguza mateso siku ya Sabato. Kama Yesu alivyofundisha, "**Ni halali kutenda mema siku ya Sabato**" (Mathayo 12:12). Ikiwa dharura isiyotarajiwa itatokea — ajali, jirani mgonjwa, au hali ya hatari nyumbani kwako — unapaswa kuchukua hatua kulinda uhai na afya. Lakini hilo ni tofauti sana na kupata nafasi ya kazi ya kitaaluma inayokulazimu kufanya kazi kila Sabato. Katika hali nadra ambapo hakuna mtu mwingine anayepatikana, unaweza kujikuta ukiingilia kati kwa muda ili kushughulikia uhitaji mkubwa, lakini ni lazima hali hizo ziwe za pekee, si za kawaida, na usitoze malipo kwa huduma zako katika saa hizo.

Kanuni inayoongoza ni kutofautisha kati ya matendo ya huruma yanayotendwa bila kupangwa na ajira ya kawaida. Huruma inapatana na roho ya Sabato; kazi iliyopangwa mapema kwa lengo la kupata faida inadhoofisha roho hiyo. Kadiri iwezekanavyo, inafaa watu wanaoishika Sabato katika fani za afya au dharura wajadiliane kuhusu ratiba zinazoheshimu Sabato, watafute majukumu au zamu zisizokiuka amri hiyo, na watumaini kwamba Mungu atawapatia mahitaji yao wanapofanya hivyo.

Huduma ya Kijeshi

Huduma ya kijeshi huleta changamoto ya kipekee kwa watu wanaoishika Sabato kwa sababu mara nyingi huhusisha **wajibu wa lazima chini ya mamlaka ya serikali**. Maandiko yanatoa mifano ya watu wa Mungu waliokabiliwa na mvutano huu. Kwa mfano, jeshi la Israeli lilizunguka Yeriko kwa siku saba, jambo linalomaanisha kwamba hawakupumzika siku ya saba (Yoshua 6:1-5), na Nehemia anaeleza kuhusu walinzi waliowekwa kwenye malango ya mji siku ya Sabato ili kuhakikisha utakatifu wake unalindwa (Nehemia 13:15-22). Mifano hii inaonyesha kwamba katika nyakati za ulinzi wa taifa au hali ya hatari, majukumu yanaweza kuendelea hadi siku ya Sabato — lakini pia inasisitiza kwamba hizo zilikuwa hali za pekee zilizohusiana na kuendelea kuishi kwa jamii nzima, si uchaguzi wa mtu binafsi kuhusu taaluma yake.

Kwa wale ambao **wamelazimishwa kujiunga na jeshi**, hali hiyo si ya hiari. Unawekwa chini ya amri, na uwezo wako wa kuchagua ratiba yako ni mdogo sana. Katika hali hii, bado inafaa mtu anayeishika Sabato awasilishe maombi ya heshima kwa wakuu wake ili apewe ruhusa ya kutotekeleza wajibu siku ya Sabato kila inapowezekana, akieleza kwamba kuishika Sabato ni msimamo uliojikita sana moyoni mwake. Hata kama ombi halitakubaliwa, kufanya jitihada hiyo pekee kunamheshimu Mungu na kunaweza kuleta kibali kisichotarajiwa. Zaidi ya yote, dumisha mtazamo wa unyenyekevu na ushuhuda thabiti.

Kwa wale wanaofikiria **kuchagua jeshi kuwa taaluma yao**, hali ni tofauti. Kuchagua nafasi ya kitaaluma ni uamuzi wa mtu binafsi, kama ilivyo kwa taaluma nyingine yoyote. Kukubali jukumu ambalo unajua litahusisha kuvunja Sabato mara kwa mara hakupatani na amri ya kuitakasa. Kama ilivyo katika fani nyingine, kanuni inayoongoza ni kutafuta majukumu au nafasi ambamo ushikaji wako wa Sabato

unaweza kuheshimiwa. Ikiwa katika eneo moja haiwezekani kuishika Sabato, fikiria upya kwa maombi kuchagua mwelekeo mwingine wa taaluma, ukitumaini kwamba Mungu atafungua milango katika mielekeo mingine.

Katika utumishi wa kulazimishwa na ule wa hiari, jambo kuu ni **kumheshimu Mungu popote ulipo**. Ishike Sabato kwa kiwango kamili iwezekanavyo bila kuasi, ukiheshimu mamlaka huku ukiishi kwa utulivu kulingana na msimamo wako. Kwa kufanya hivyo, unaonyesha kwamba utii wako kwa Sheria ya Mungu hautegemei urahisi wa hali bali umekita mizizi katika uaminifu.

Hitimisho: Kuiishi Sabato Kama Mtindo wa Maisha

Kwa makala hii tunakamilisha mfululizo wetu kuhusu Sabato. Kuanzia misingi yake katika uumbaji hadi utekelezaji wake wa vitendo katika chakula, usafiri, teknolojia, na kazi, tumeona kwamba amri ya nne si kanuni inayojitegemea bali ni mdundo hai uliofumwa ndani ya Sheria ya Mungu ya milele. Kuishika Sabato si kuepuka shughuli fulani tu; kunahusu kujiandaa mapema, kukoma kufanya kazi za kawaida, na kutakasa muda kwa ajili ya Mungu. Kunahusu **kujifunza kutumaini kwamba atakupatia mahitaji yako**, kuipanga wiki yako kwa kuzingatia vipaumbele vyake, na kuonyesha mfano wa pumziko lake katika ulimwengu usio na pumziko.

Bila kujali hali yako — iwe umeajiriwa, umejiajiri, unaitunza familia, au unahudumu katika mazingira yenye mambo tata — Sabato inaendelea kuwa mwaliko wa kila wiki wa kutoka katika mzunguko wa uzalishaji na kuingia katika uhuru wa uwepo wa Mungu. Unapozitekeleza kanuni hizi, utagundua kwamba Sabato si mzigo bali ni furaha, ishara ya uaminifu na chanzo cha nguvu. Inauzoeza moyo wako kumtumaini Mungu si siku moja tu kwa wiki bali kila siku na katika kila eneo la maisha.